

STATSMINISTERENS KONTOR

Informasjonssekretær Øivind Østang - Tlf.: (02) 11 90 18/11 90 11, privat (02) 22 28 01

SPERREFRIST INGEN

DATO 17.03.87

Her er utdrag av statsminister Gro Harlem Brundtlands tale under åpningen av Industriforum 87, i INDEKS-huset i Oslo, tirsdag 17.03.87 kl. 09.00. Manus kan i sin helhet fås ved henvendelse til Statsministerens kontor.

"Fellesprosjektet mellom Landsorganisasjonen og Industri- forbundet er en utmerket illustrasjon av at vi som nasjon har mye av felles interesse å bygge videre på. Det er perspektiv over samarbeidet når de to organisasjonene - som av mange blir oppfattet som motpoler - legger fram felles dokumenter som både angir mål og retningslinjer for virke- midlene i industripolitikken. Det er ikke ofte vi mottar så interessante og nyttige dokumenter - og med et så bredt samfunnsperspektiv. Kanskje er resultatet blitt så interes- sant nettopp fordi det er utarbeidet av mennesker fra ulike miljøer og med forskjellige erfaringer og utgangspunkt. Kanskje illustrerer dette også noe av styrken i det norske samfunnet.

Norge er et av de rikeste land i verden. På grunnlag av oljeinntektene har vi dessuten gjennom de siste par 10-årene hatt en raskere vekst og en større standardfor- bedring enn de fleste andre land. Likevel er det mange oppgaver vi ikke løser slik vi ønsker. Innenfor det offent- lige møter vi stadig felter der vi burde kunne gjøre mer, innenfor helse- og sosialsektoren, forskning og undervis- ning, osv. Mye kan og må oppnås med bedre effektivitet. Her er mulighetene på langt nær utnyttet. Men både den aktuelle økonomiske situasjonen og de mer langsiktige perspektiver som er trukket opp i fellesprosjektet mellom LO og Industri- forbundet, illustrerer klart at velferdspolitikken må bygges på et styrket produksjonsgrunnlag. Det har vært et grunnleggende trekk ved utbyggingen av vårt velferdssamfunn at sosiale reformer har hatt dekning i økt verdiskaping.

Vi har nå opplevet at ikke bare oljeinntektene

svikter, men at det også er stagnasjon i mange av de næringene som skal gi grunnlaget for levestandard og balanse i utenriksøkonomien. Samtidig har forbruket økt sterkere enn noen gang før. Vi har de siste par årene innrettet oss slik at verdien av det vi bruker er langt større enn verdien av det vi produserer. Underskuddene i utenriksøkonomien er store. De gjenspeiler både fallet i oljeinntektene og den grunnleggende ubalanse i norsk fastlandsøkonomi som har utviklet seg de siste årene".

...

"På kort sikt er det ingen vei utenom en stram politikk. Men tilstrammingspolitikk alene er perspektivløs. Hovedstrategien må være å styrke produksjonsgrunnlaget for velferdspolitikken. Vi må få mer effektiv produksjon i hele næringslivet ved å holde høye og mer effektive investeringer, utvide menneskenes kunnskaper, styrke forskningen og innføre ny teknikk og bedre organisering av arbeidet. Også den offentlige sektor er en viktig del av grunnlaget for et styrket konkurransutsatt næringsliv. Så det er mange og gode grunner for en god, effektiv og målrettet offentlig virksomhet"

...

"Vi ser det som et meget viktig bidrag at LO og N.A.F. allerede er blitt enige om at det ikke skal gis tillegg ved det sentrale oppgjøret i år. Denne avtalen og det vedtak om oppgjøret som LO's representantskap har fattet, er konstruktive bidrag til å løse våre alvorlige pris- og kostnadsproblemer, og er i samsvar med den stramme linjen Regjeringen har lagt opp til. Det er oppløftende at også AF har sluttet seg til denne linjen.

Det er etter Regjeringens syn nå viktig at andre grupper følger mønsteret som her er lagt. Det vil gi oss de beste muligheter for at vi i løpet av neste år kommer ned på det nivå våre handelspartnere har i sin prisutvikling. Det vil blant annet innebære at overhenget både i priser og inntekter blir lavt ved inngangen til 1988.

Kravet om moderasjon må da stilles til alle grupper. Etter Regjeringens syn må utgangspunktet være at 1987 er et inntektspolitisk unntaksår".

...

"I utformingen av en industristrategi er også oljepolitikken viktig. De langsiktige utfordringer kan kort skisseres på følgende måte:

- Vi må prøve å finne mer olje. Utsiktene til dette er gode. Finner vi ikke mer, vil imidlertid oljealderen begynne å ebbe ut tidlig i neste århundre.
- Vi må selge mer gass. Gassressursene er store, men markedsutsiktene setter begrensninger. I dag består drøyt 60 prosent av vår petroleumsproduksjon av olje og snaut 40 prosent av gass. For våre påviste reserver har vi det motsatte forhold. For å nå målet om et utvidet gassalg, må vi derfor utvide våre markedsmuligheter for salg av mer norsk gass.
- Vi må satse på en teknologisk utvikling som sikrer at vi kan utnytte petroleumsressursene på en økonomisk og miljømessig forsvarlig måte. Mye tyder på at mulighetene for kostnadsreduksjoner i petroleumsvirksomheten på norsk sokkel er betydelige. De allerede foretatte endringer i beskatningsreglene og et omfattende FOU-arbeid er av stor betydning for de resultater som kan oppnås.

Den senere tids lave oljepriser har også ført til en dramatisk reduksjon i statens inntekter. Skulle for eksempel prisen bli liggende på 15 USD pr fat, vil de årlig påløpte skatter og avgifter fra og med 1987 være redusert til under 1/5 av 1985-nivået.

Konfrontert med de mange fundamentale usikkerhetsmomenter vi står overfor - ikke minst pga oljeprisfallet og markedsutsiktene framover år, har Regjeringen funnet det riktig å gi et bredt bilde av situasjonen for vår oljevirkosomhet på mellomlang sikt. Om få uker vil det bli lagt fram en Stortingsmelding der det vil bli redegjort for ulike tiltak som er aktuelle for å møte den situasjonen vi står overfor".

...

"I kjølvannet av det internasjonale økonomiske tilbakeslaget i 1970-årene, har det vært en omfattende debatt om hvordan den økonomiske politikken bør utformes for å skape vekst og utvikling. De som internasjonalt har vært på offensiven i denne debatten, er de som har hevdet at stagnasjonen i mange land skyldes en for stor offentlig sektor, for høye skatter, for omfattende velferdsordninger, for små lønnsforskjeller og for sterk fagbevegelse.

Vi ser nå at denne oppfatningen begynner å slå sprekker, også i konservative kretser. Virkeligheten er i ferd med å gjøre opprør mot teorien.

Bladet Economist hadde for vel en uke siden en stor artikkel om svensk økonomi, basert på en omfattende analyse som det amerikanske Brookings-instituttet har utarbeidet. Den slår grundig hull på disse tradisjonelle mytene. Den river grunnlaget vekk under påstandene om at en godt utbygd velferdsstat og høye skatter skaper stivhet og svekker omstillingsevnen. Tvertimot konkluderes det med at svensk næringsliv har tilpasset seg skiftende internasjonale påkjenninger like godt som japansk og amerikansk næringsliv. Forklaringen som gis er at det avgjørende spørsmålet i denne sammenheng ikke er selve størrelsen på den offentlige sektor, men hvilken form den tar. Det sentrale er at mange offentlige tiltak har oppmuntret og stimulert økonomisk vekst, og har bidratt til at markedene fungerer bedre.

Dette er lærdommer vi må dra full nytte av i hele bredden av vår næringspolitikk framover. Det er her den store og inspirerende utfordringen ligger".